

Analiza zgodności rozwiązań, przyjętych w zarządzeniu 52 A z ustawą o ochronie konkurencji i konsumentów

Lp.	Kwestia	Odniesienie się do kwestii, wyszczególnionej w drugiej kolumnie	Możliwe rozwiązania alternatywne	Skutki przyjęcia rozwiązań, o których mowa w sąsiedniej kolumnie
1	Czy poprzez wydanie zarządzenia 52 A Lasy Państwowe dopuściły się jednostronnego narzucenia kontrahentom systemu sprzedaży drewna	Lasy Państwowe mają nadany z mocy Statutu Lasów Państwowych obowiązek ustalania przez Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych zasad sprzedaży drewna. Sprzedaż drewna jest bowiem częścią składową gospodarki leśnej, prowadzonej przez Lasy Państwowe. Środki ze sprzedaży drewna mają służyć m.in. realizacji przez Skarb Państwa, reprezentowany przez Lasy Państwowe na warunkach nieodpłatnych wielu funkcji pozaprodukcyjnych. W sprawie zasad sprzedaży drewna odbyło się wiele narad oraz spotkań z nabywcami oraz ich reprezentantami. Ponadto w samych zasadach zawarto wyraźne zastrzeżenie, że żaden nabywca nie ma obowiązku stosowania się do tych zasad w części, dotyczącej sprzedaży w trybie tzw. rokowań internetowych, a drewno nie obłożone ofertami zakupu trafia do sprzedaży w trybie otwartej licytacji internetowej.	Rozwiązaniem alternatywnym jest zupełna rezygnacji z rokowań internetowych	Przejsie na system sprzedaży na warunkach sprzedaży w systemie „e – drewno” w warunkach strukturalnego niedoboru podaży oraz presji podmiotów zagranicznych na polski rynek drewna w szybkim tempie spowodowałoby głęboką restrukturyzacją przemysłu drzewnego, połączoną z upadkiem wielu firm . Taki efekt szkodziłby misji Lasów Państwowych wypełniania wielu funkcji pozaprodukcyjnych, gdyż zagroziłby docelowo, poprzez monopolizację rynku nabywców, kondycji ekonomicznej LP. System rokowań internetowych sprawia, że żaden podmiot nie jest eliminowany z rynku, choć może zakupić tylko taką ilość surowca drzewnego, jaka wynika z oceny złożonej przez niego oferty. Ma więc szanse na podjęcie działań restrukturyzacyjnych oraz dywersyfikujących swoją działalność . Przyjęte rozwiązania stwarzają pole do „spokojnego” wkraczania na rynek nowych podmiotów oraz rozwijania działalności przez firmy istniejące – poprzez operowanie na rynku drewna inicjacyjnego oraz rozwojowego

2	Czy zasady sprzedaży narzucają nadmiernie wygórowane ceny poprzez ustalenie widełek cenowych	<p>Od dłuższego czasu na rynku surowca drzewnego utrzymuje się oraz pogłębia deficyt surowca drzewnego. Niezastosowanie w trybie rokowań internetowych rozwiązania, polegającego na ustaleniu tzw. ceny górnej, skutkowałoby efektem „spirali” licytacyjnej. W interesie majątkowym Skarbu Państwa, reprezentowanym przez Lasy Państwowe, nie leży zubożanie rynku surowca drzewnego poprzez doprowadzanie do upadku firm, zwłaszcza drobnych firm krajowych, wskutek w/w zjawiska „spirali” cenowej. W interesie majątkowym Skarbu Państwa, reprezentowanego przez Lasy Państwowe, nie leży też wyrażanie zgody na ceny zbyt niskie – nie pozwalające Skarbowi Państwa, reprezentowanemu przez Lasy Państwowe, na realizację zadań w zakresie nieodpłatnych świadczeń, związanych z pozaprodukcyjnymi funkcjami lasu. Nie można zatem przyjąć, że widełki cenowe (tj. przedział cen między ceną dolną a ceną górną) mogą stanowić przejaw nadużycia przez Lasy Państwowe pozycji dominującej na rynku właściwym. W przyjętych rozwiązaniach nie ma żadnego przymusu ujmowania w ofertach zakupu cen równych cenom górnym</p>	<p>Alternatywą jest rezygnacji ze stosowania widełek cenowych.. W takim przypadku widełki cenowe zastąpiłyby – odgrywająca rolę ceny wywoławczej - cena rażąco niska, tj. taka cena, poniżej której Skarb Państwa, reprezentowany przez Lasy Państwowe, nie mógłby w ramach obowiązku prawnego samowystarczalności finansowej realizować swoich zadań, w tym związanych z pozaprodukcyjnymi funkcjami lasu.</p>	<p>Przy wprowadzeniu takiego rozwiązania – należałoby oczekiwać głębokiej restrukturyzacji rynku drzewnego (upadku wielu firm krajowych wskutek wzrostu cen surowca drzewnego; pojawienia się nabywców zagranicznych, przy efekcie alokacji wartości dodanej poza granice kraju oraz stopniowej monopolizacji rynków właściwych).</p>
3	Czy stosunki cenowe na poszczególnych rynkach właściwych wynikają z uwarunkowań rynkowych	<p>W pierwszym roku obowiązywania nowych zasad sprzedaży drewna do rokowań internetowych przyjęto ceny, jakie historycznie, w tym właśnie w wyniku sił rynkowych, ukształtowały się w poszczególnych częściach kraju (a dokładnie na rynkach właściwych poszczególnych nadleśnictw)..</p>	<p>Alternatywą jest przyjęcie wspólnych widełek cenowych dla wszystkich rynków właściwych nadleśnictw w odniesieniu do grup handlowych homogenicznych pod względem zdolności do zaspokajania potrzeb i oczekiwań nabywców</p>	<p>Ujednoczenie widełek cenowych wywołałoby bardzo poważne perturbacje na rynku drzewnym. Nastąpiłaby reorientacja tradycyjnych kierunków zaopatrzenia, na której nie zależy szczególnie nabywcom surowca drzewnego. Wskutek bardzo dużych zakłóceń na rynku drzewnym ucierpiałby interes majątkowy Skarbu Państwa, reprezentowany przez Lasy Państwowe</p>

4	Czy przyjęte zasady nie narzucają zbyt krótkie terminy płatności	W praktyce, przy obecnym oprocentowaniu bieżących lokat bankowych, zaoferowanie przez nabywcę standardowego terminu płatności (30 dni) ma znikomy wpływ na tzw. cenę przeliczeniową w stosunku do ceny przeliczeniowej przy „zerowym” terminie płatności. Lasy Państwowe są reprezentantem interesów majątkowych Skarbu Państwa; jest oczywiste, że w dążeniu do realizacji całej swojej misji ustawowej, nie mogą doprowadzać do udzielania nabywcom surowca drzewnego nadmiernego kredytu kupieckiego.	Alternatywą jest przyjęcie standardowego, trzydziestodniowego terminu płatności	Wiele firm godzi się na regulowanie swoich zobowiązań w skróconych terminach płatności. Przyjęcie zasady braku „premi” w rokowań internetowych za termin płatności obniżyłoby płynność finansową Skarbu Państwa w tym zakresie, w jakim wiąże się ona z Lasami Państwowymi jako reprezentantem Skarbu Państwa
5	Czy przyjęte zasady skutkują warunkami umów stwarzającymi osobom trzecim zróżnicowane warunki konkurencji	W zasadach sprzedaży drewna dla poszczególnych rynków właściwych zostały ustalone jednolite warunki umów; warunki, na jakich nabywcy są gotowi nabywać drewno deklarują oni w ofertach zakupu; nikt nabywcom nie narzuca treści ofert zakupu;	Brak alternatywnych rozwiązań	Całkowite ujednoczenia warunków umów podważyłoby sens elementów rynkowych, zawartych w zasadach sprzedaży drewna
6	Czy występowanie niejednorodnych cen na te same sortymenty dla różnych nabywców nie narusza zasad konkurencji	Ustawa o cenach wyklucza w sprzedaży pozadetalicznej stosowanie cennik na surowiec drzewny. Na surowiec drzewny nie obowiązują bowiem ceny urzędowe. Cena, po jakiej nabywca zakupuje surowiec drzewny rynku właściwego jest pochodną pierwszego rzędu ceny, ujętej w jego ofercie zakupu. O wartości (ocenie) zapotrzebowania decyduje nie tylko cena, lecz również inne elementy oferty.	Brak alternatywnych rozwiązań	Doprowadzenie do ujednoczenia cen na drewno na poszczególnych rynkach właściwych oznaczałoby naruszenie przepisów ustawy o cenach

7	Czy zasady wymuszają ponoszenie kosztów dostaw ze znacznych odległości	W rozwiązaniach zarządzenia 52 A - sami oferenci decydują poprzez złożenie ofert zakupu w poszczególnych nadleśnictwach, gdzie chcą drewno zakupić	Brak alternatywnych rozwiązań	
8	Czy obniżenie oceny oferty za zmianę zamawianego sortymentu wynikającą za zmiany profilu produkcji	Przyjęte rozwiązanie ma na celu honorowanie utartego zwyczaju kupieckiego (honorowanie operowania na tym samym rynku właściwych oraz honorowanie tej samej skali zakupu) . W żadnym przyjęte rozwiązania nie są przejawem nadużywania przez Lasy Państwowe pozycji dominującej na rynku właściwym. Honorowanie utartego zwyczaju pozwala na zachowanie przez Lasy Państwowe zdolności do obiektywnej oceny ryzyka handlowego (nabywca jest rozpoznawalny jako operujący na danych rynkach właściwych). Musiałaby nastąpić radykalna zmiana profilu produkcji, aby nabywca był traktowany tak, jak rozpoczynający działalność w branży drzewnej . Musiałby na przykład zaprzestać kupowania drewna, właściwego dla rynków drewna wielkowsortymentowego, przechodząc na zakup na przykład drewna średniowsortymentowego lub małowsortymentowego.	Alternatywą jest ocena zapotrzebowania na drewno bez uwzględnienia elementu „wierności” nabywcy wobec zwyczajowego profilu produkcji	Takie rozwiązanie wywołałoby zaburzenia na rynku surowca drzewnego poprzez istotną zmianę u nabywców stałych dotychczasowej geografii zakupów. Nabywcy byli mniej weryfikowalni z punktu widzenia zachowań w kontaktach handlowych. Takie rozwiązanie byłoby mniej bezpieczne z punktu widzenia interesu Skarbu Państwa, reprezentowanego przez Lasy Państwowe.

9	Czy nabywcy surowca drzewnego są wystarczająco informowania o wynikach rokowań internetowych	<p>System rokowań internetowych stanowi kalkę – określonego w ustawie prawo zamówień publicznych - nieograniczonego przetargu ofertowego z uwzględnieniem w ocenie oferty właściwości wykonawcy. Taki tryb udzielania zamówień publicznych jest prawnie dopuszczalny na przykład przy zamawianiu usług, bezpośrednio związanych z gospodarką leśną. Z prawnego punktu widzenia sprzedaż drewna jest częścią składową gospodarki leśnej.</p> <p>Przy opisanym trybie nie przewiduje się ujawniania informacji o ocenie oferty oferenta – do czasu rozstrzygnięcia przetargu. W zarządzeniu nr 52 Dyr. Gen. LP z 23.10.06 oferenci nie byli informowani o ocenie ich ofert w trakcie trwania rokowań. W zarządzeniu 52 A możliwość taka została stworzona.</p>	Brak potrzeby alternatywnych rozwiązań	<p>Stworzona możliwość śledzenia na bieżąco oceny oferty może wywołać skutki negatywne dla nabywcy, a w rezultacie także dla Skarbu Państwa, reprezentowanego przez LP. Zakłada się bowiem, że oferent, składając ofertę zakupu, kieruje się kalkulacją ekonomiczną swoich możliwości. Jeżeli chwilowa ocena jego oferty jest mu znana na bieżąco, wówczas, przy deficycie na surowiec drzewny, pojawia się irracjonalna tendencja do zmiany warunków tej oferty, jeśli ocena ta będzie niska.</p> <p>W praktyce zmiana oceny, przy obecnych rozwiązaniach, będzie następować przy zmianie oferowanej ceny, skróceniu terminu płatności oraz powrocie do dotychczasowych kierunków zaopatrzenia, przy czym decydujące znaczenie będzie tu miała zmiana ceny.</p> <p>Upodobnia to przyjęte rozwiązania do przetargu nieograniczonego z dogrywką w trybie licytacji elektronicznej.</p> <p>Przy takich rozwiązaniach można oczekiwać zjawiska spirali cenowej.</p>
10	Czy nakładanie na długoletnich kontrahentów obowiązku składania gwarancji bankowych stanowi przerzucenie ryzyka działalności gospodarczej LP na te podmioty oraz jest przejawem narzucania uciążliwych warunków umów, przynoszących LP nieuzasadnione korzyści	<p>Lasy Państwowe są reprezentantem interesów majątkowych Skarbu Państwa. Nakłada to na Lasy Państwowe szczególnie obowiązek w zakresie zabezpieczenia transakcji. Jak uczy wieloletnie doświadczenie – jedyną skuteczną metodą zabezpieczenia przez Skarb Państwa, reprezentowany przez Lasy Państwowe należności z tytułu sprzedanego drewna są przedpłaty lub gwarancje bankowe. Lasy Państwowe nie mają zdolności wekslowej. Przyjmowane w przeszłości wekslowe zabezpieczenia należności, nie dość że nieprawne, to z braku podżyrowania przez instytucje zaufania finansowego, na ogół okazywały się zabezpieczeniami iluzorycznymi.</p> <p>Gwarancja bankowa jest skutecznym rozwiązaniem eliminującym z rynku nabywców obracających się w szarej strefie. Gwarancje bankowe nie przysparzają żadnych nieuzasadnionych korzyści Skarbowi Państwa, reprezentowanemu przez Lasy Państwowe.</p>	Lasy Państwowe jako reprezentant interesów majątkowych nie widzą możliwości odstąpienia od zabezpieczenia należności w drodze gwarancji bankowych, gdyż odzyskiwanie na innej drodze trudnych należności jest praktycznie niemożliwe.	<p>Lasy Państwowe nie mają też uprawnień majątkowych do zbywania należności.</p> <p>LP nie mogą dochodzić trudnych należności na drodze nabywania za te należności składników majątkowych wierzyciela – albowiem LP nie mają zdolności do władania aktywami majątkowymi w postaci inwestycji.</p> <p>Jak uczy doświadczenie bardzo trudna jest droga egzekucji należności poprzez ich używanie do zawiązywania związków kapitałowych z dłużnikiem W postępowaniu układowym lub upadłościowym LP, jako reprezentant Skarbu Państwa, znajdują się na końcu listy roszcujących. Postępowanie na drodze egzekucji sądowej okazuje się na ogół nieefektywne i długotrwałe.</p>

11	Czy zasady nie dokonały podziału rynku wg kryteriów terytorialnych.	<p>Terytorialnie zróżnicowanie cen oraz warunków umów nie jest rezultatem nadużywania przez Lasy Państwowe pozycji dominującej na rynku właściwym.</p> <p>Zróżnicowanie to wynika z historycznych uwarunkowań rynkowych, a przede wszystkim z warunków zakupu drewna, utrwalonych w ofertach jego zakupu. W Lasach Państwowych rynki właściwe to przede wszystkim rynki poszczególnych nadleśnictw. Składający oferty zakupu mają możliwość wyboru nadleśnictwa (miejsca) zakupu surowca drzewnego, podając szczegółowe warunki, w tym warunki cenowe, na jakich drewno z danego kierunku /na danym rynku właściwym/ chcieliby zakupić.</p>	Odstąpienie od zasady wyszczególniania rynków właściwych w Lasach Państwowych
13	Czy nie narusza konkurencji podział rynku wg kryteriów sortymentowych, oraz preferowanie nabywców składających ofertę zakupu szerszego sortymentu surowca, (przy dodatkowym premiowaniu za równomierne rozłożenie oferty pomiędzy poszczególne sortymenty	<p>Preferowanie nabywców, operujących na większej liczbie rynków właściwych nie ma nic wspólnego z podziałem rynku według kryteriów asortymentowych. Rynki właściwe zostały w ramach Lasów Państwowych wydzielone m.in. według kryterium podobnej zdolności grup handlowych drewna do zaspakajania zapotrzebowania potencjalnych nabywców na drewno. Możliwość uwzględniania przy ocenie ofert zakupu właściwości nabywców (tutaj przez preferowanie ofert nabywców dywersyfikujących rynek drzewny w Polsce) została umotywowana powyżej poprzez odwołanie się per analogiam do regulacji ustawy prawo zamówień publicznych</p>	Odstąpienie od premiowania ofert składanych przez nabywców dywersyfikujących rynek drzewny w Polsce wiązałoby się ewidentną stratą dla interesów majątkowych Skarbu Państwa, reprezentowanych przez Lasy Państwowe (nabywcy dywersyfikujący to w polskich uwarunkowaniach przedsiębiorcy, zagospodarowujący drewno z pielęgnowania oraz porządkowania stanu sanitarnego lasu)

14	<p>Czy przyjęte zasady wprowadzają podział rynków na podstawie kryteriów podmiotowych (preferowania większych nabywców surowca poprzez premiowanie złożenia oferty zakupu w większej ilości nadleśnictw oraz przyznawania większej ilości punktów za duży udział nabywcy w wartości sprzedaży drewna)</p>	<p>Premiowanie nabywców „wielkoskalowych” nie jest równoznaczne z podziałem rynku według kryteriów podmiotowych. Podział taki występował w dotychczasowych rozwiązaniach, w których wydzielano rynek dla tzw. nabywców krajowych, regionalnych oraz lokalnych – choć na tych wszystkich rynkach oferowano do sprzedaży drewno o tych samych warunkach substytucyjnych.</p> <p>Uzasadnienie dla wyższego punktowania nabywców wielkoskalowych podano powyżej.</p>	J.w.
----	--	--	------